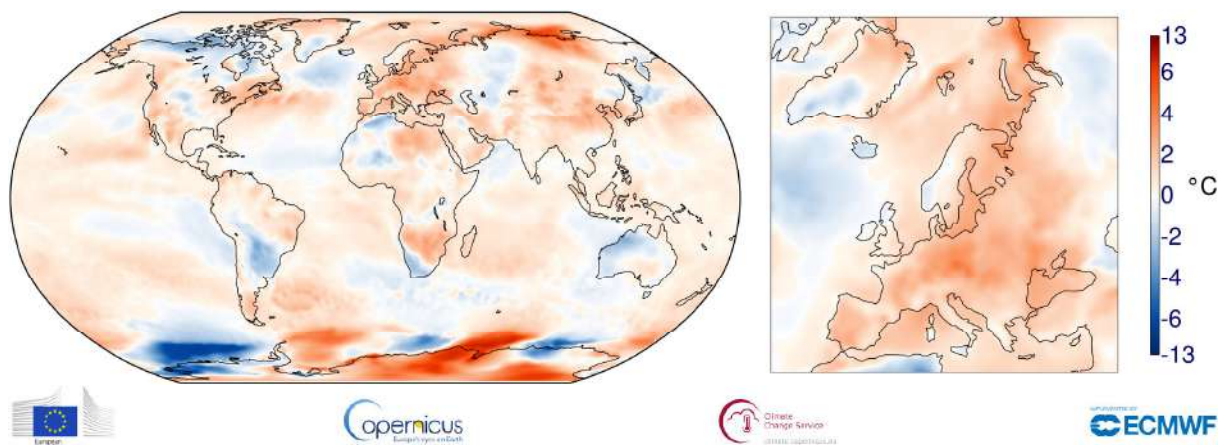

PODNEBNE RAZMERE V EVROPI IN SVETU V AVGUSTU 2018

Climate in the World and Europe in August 2018

Tanja Cegnar

Na kratko povzemamo podatke o podnebnih razmerah v avgustu 2018 v svetu in Evropi, kot jih je objavil Evropski center za srednjeročno napoved vremena v okviru projekta Copernicus – storitve na temo podnebnih sprememb.

Slika 1. Odklon temperature avgusta 2018 od avgustovskega povprečja obdobja 1981–2010 (vir: ECMWF, ERA-Interim)

Figure 1. Surface air temperature anomaly for August 2018 relative to the August average for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF, Copernicus Climate Change Service)

Avgust 2018 je bil toplejši od povprečja 1981–2010 v pretežnem delu Evrope. Občuten temperaturni presežek je bil na Portugalskem in v zahodni Španiji, osrednji Franciji, Nemčiji in delu Poljske. Tudi Baltik je bil opazno toplejši kot običajno, prav tako zahodno Sredozemlje in Črno morje. Hladneje kot običajno je bilo na Siciliji, Škotskem, delu Irske, Norveške in na Islandiji.

Večina Rusije je bila nadpovprečno topla, v delu Sibirije in Arktičnega oceana je bil temperaturni odklon velik. Kitajska in večina jugovzhodne Azije je bila toplejši kot običajno. Hladneje kot običajno je bilo v ozkem pasu Sibirije in severne Kanade.

Na južni polobli je temperatura večinoma preseгла dolgoletno povprečje, še posebej izrazito v delu južne Afrike, le na skrajnem jugu te celine je bilo hladneje kot običajno. Negativen temperaturni odklon je bil tudi na severu Argentine ter na zahodu in severu Avstralije. Večja območja Antarktike so bila manj mrzla kot običajno, nekaj območij pa je bilo opazno hladnejših kot običajno.

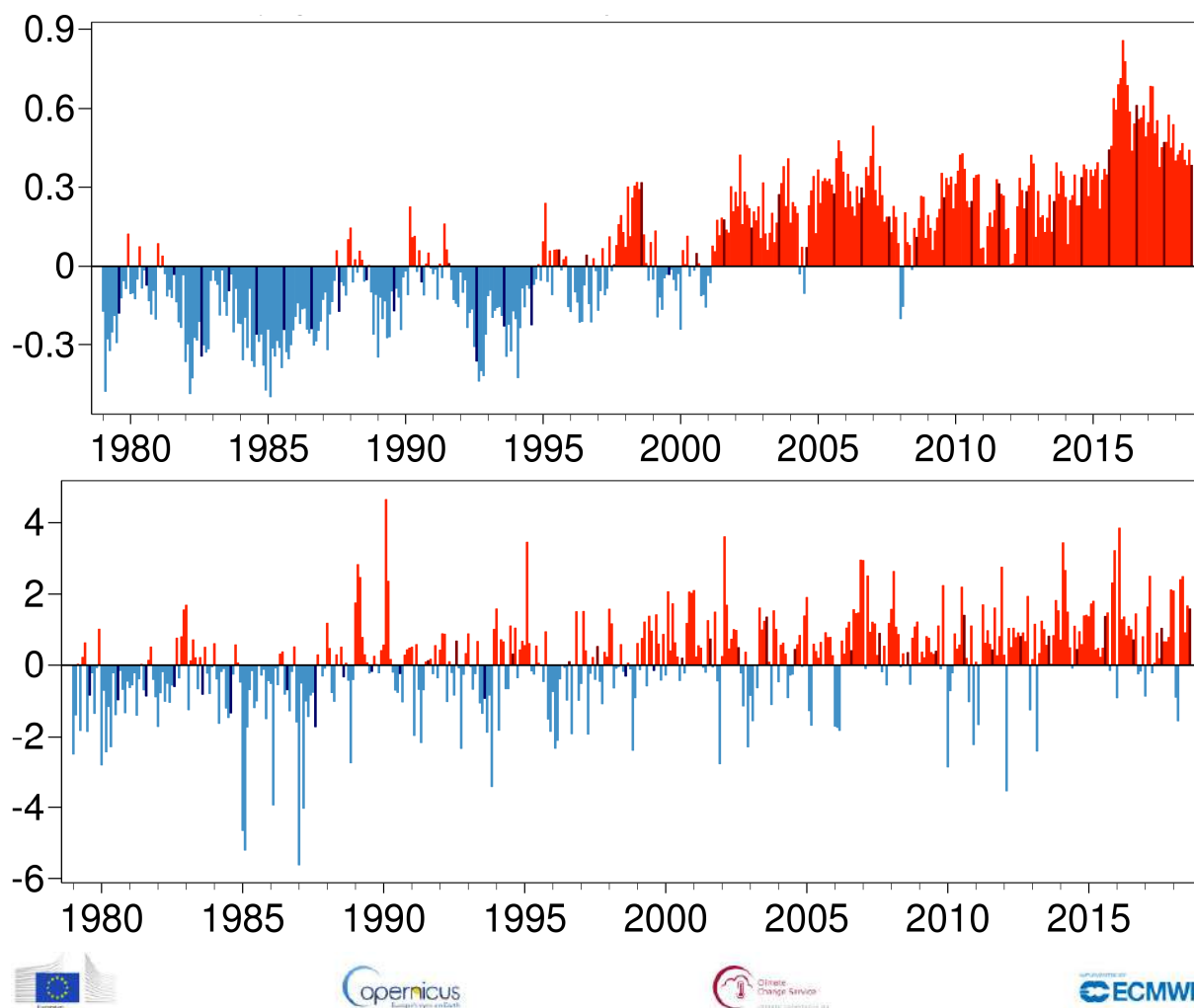
Površina oceanov je bila ponekod toplejša, drugod pa hladnejša kot običajno. Z izrazito negativnim temperaturnim odklonom je izstopalo oceansko območje zahodno od Arktičnega polotoka.

Avgust 2018 je bil na svetovni ravni opazno toplejši od dolgoletnega povprečja; bil je:

- več kot 0,35 °C toplejši od povprečne avgustovske temperature v obdobju 1981–2010;
- četrti najtoplejši avgust v prikazanem nizu podatkov;
- več kot 0,2 °C hladnejši od doslej najtoplejšega avgusta 2016 in okoli 0,1 °C hladnejši od avgusta 2017, ki sta bila najtoplejši in drugi najtoplejši avgust doslej.

Najtoplejši in drugi najtoplejši meseci so bili v obdobju od oktobra 2015 do junija 2018.

Povprečna temperatura v Evropi je bila avgusta 2018 1,6 °C višja od povprečne avgustovske temperature v obdobju 1981–2010.

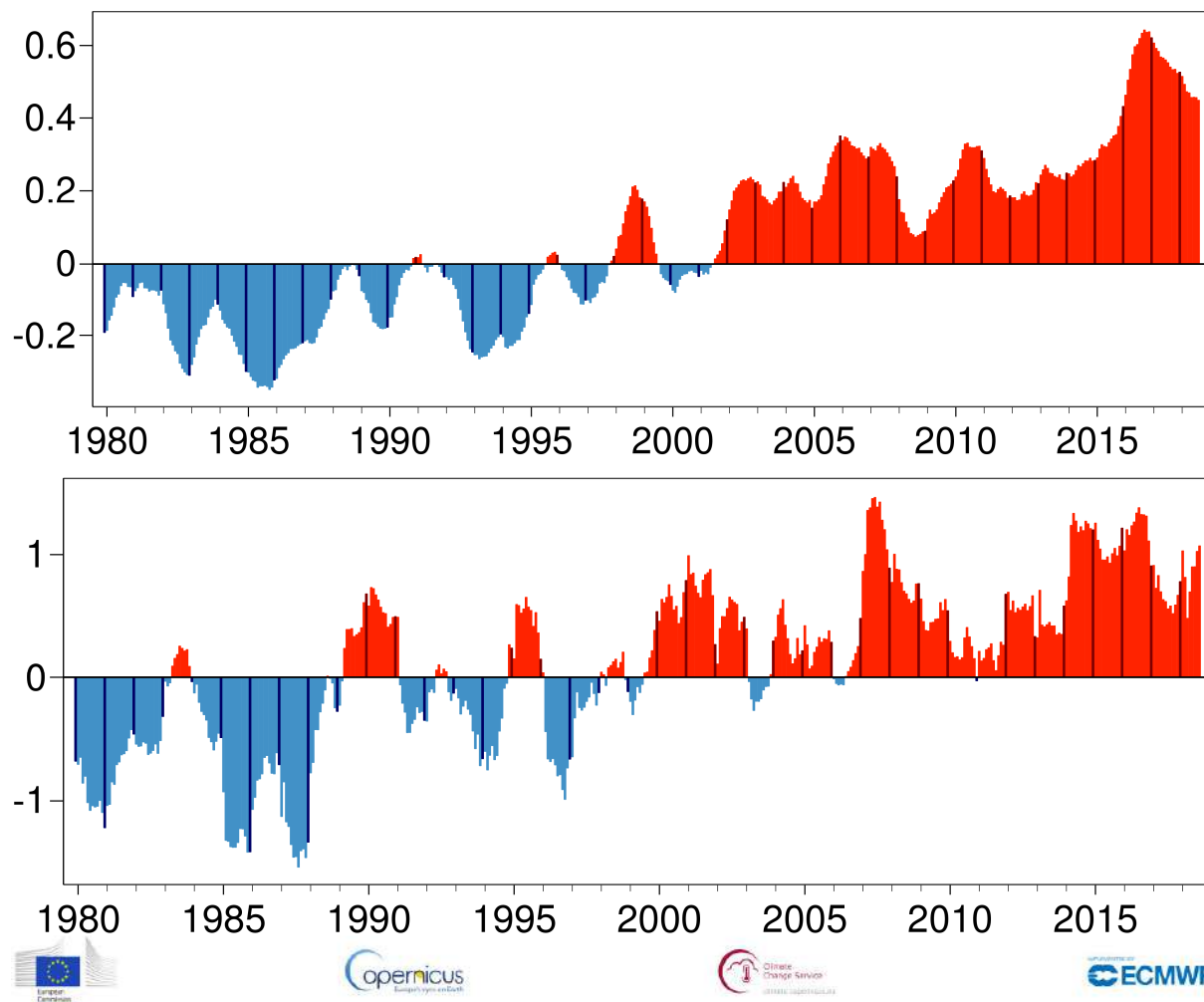
Slika 2. Odklon svetovne (zgoraj) in evropske (spodaj) povprečne mesečne temperature od povprečja obdobja 1981–2010, avgustovski odkloni so obarvani temneje (vir: ECMWF, ERA-Interim).

Figure 2. Monthly global-mean (top) and European-mean (bottom) surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, from January 1979 to August 2018. The darker coloured bars denote the August values. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF, Copernicus Climate Change Service)

Drseče dvanajstmesečno povprečje zgladi kratkotrajnejše odklone. Na svetovni ravni je bilo obdobje od septembra 2017 do avgusta 2018 toplejše od povprečja obdobja 1981–2010 za 0,45 °C. Najtoplejše dvanajstmesečno obdobje je bilo od oktobra 2015 do septembra 2016, odklon je bil 0,64 °C. Leto 2016 je bilo najtoplejše koledarsko leto z odklonom 0,62 °C, drugo najtoplejše je bilo leto 2017 z odklonom 0,53 °C.

Razlika v povprečni svetovni temperaturi, ki jo računajo različni svetovni centri, je precejšnja, posebej je to očitno v zadnjih dveh letih. Deloma je to posledica obravnave arktičnega območja in morja okoli Antarktike. Razlike so opazne tudi v ocenah temperature površine oceanov. Izstopajo tudi razlike v izračunanih povprečjih za leti 2005 in 2006. Kljub omenjenim razlikam pa so ocene vseh centrov enotne glede rekordno toplega leta 2016, stopnji ogrevanja v obdobju od poznih sedemdesetih let dalje in o trajno nadpovprečno toplih letih od leta 2001 dalje.

Povprečna evropska temperatura je bolj spremenljiva od svetovne, vendar je pokritost območja s podatki večja, zato je negotovost manjša. Dvanajstmesečno povprečje temperature za Evropo je bilo najvišje v letih 2015 do 2016. Nato se je znižalo, a še vedno ostalo 0,5 °C nad dolgoletnim povprečjem. Obdobje od septembra 2017 do avgusta 2018 je bilo 1,1 °C toplejše od povprečja obdobja 1981–2010.

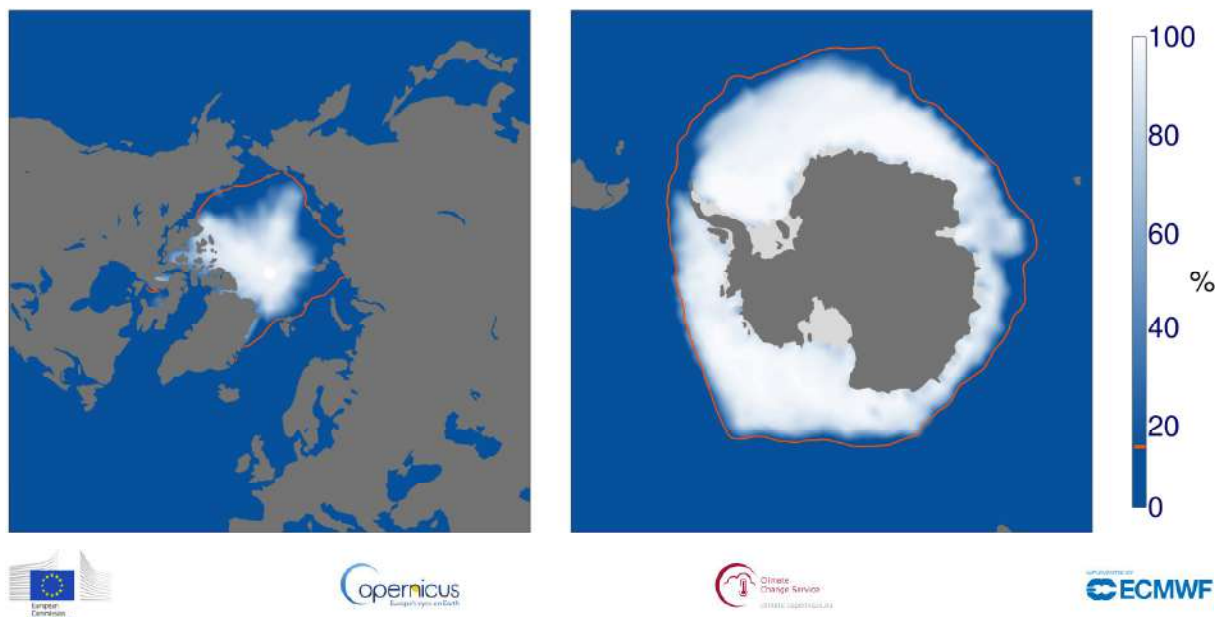
Slika 3. Drseče dvanajstmesečno povprečje odklona svetovne (zgoraj) in evropske (spodaj) temperature v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010. Temneje so obarvana povprečja za koledarsko leto (vir: ECMWF, ERA-Interim).

Figure 3. Running twelve-month averages of global and European mean surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, based on monthly values from January 1979 to August 2018. The darker coloured bars are the averages for each of the calendar years from 1979 to 2017. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF, Copernicus Climate Change Service)

Morski led

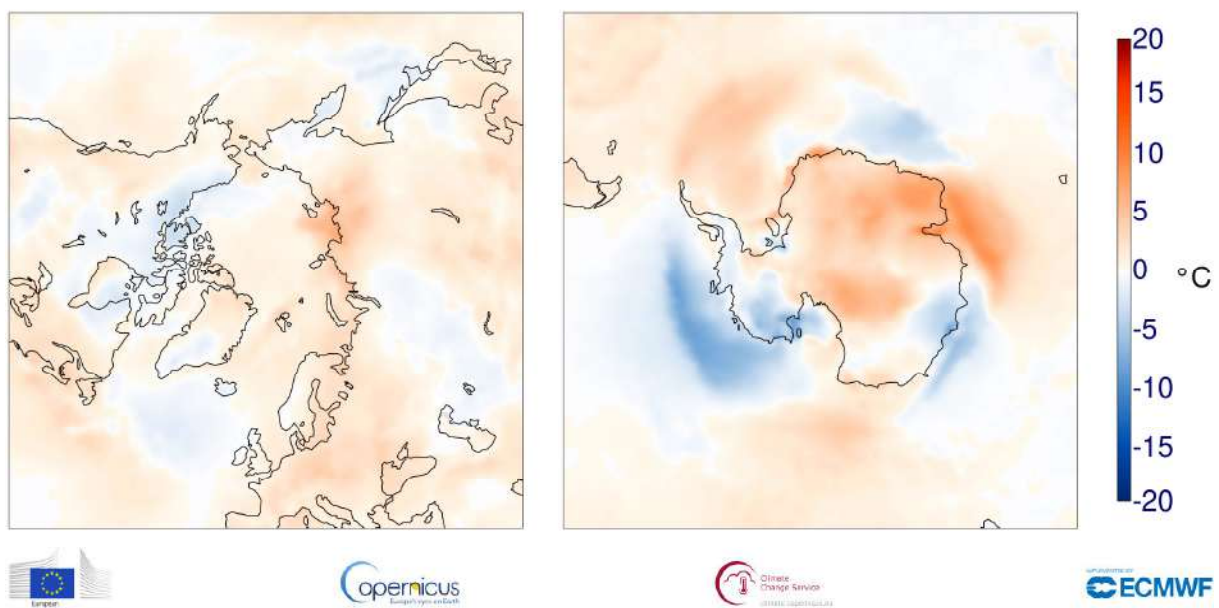
V splošnem je bila razsežnost morskega ledu avgusta 2018 manjša kot v avgustovskem povprečju obdobja 1981–2010.

Arktični morski led ni segal tako daleč proti jugu, kot je avgusta običajno. Rob morskega ledu je bil še posebej daleč na severu v pasu od vzhodnega do severnega dela Svalbardskega polotoka mimo Nove Zemlje in vzdolž Morja Laptevov do Novosibirskih otokov; podobno je bilo tudi v Čukotskem morju severno od Beringove ožine. Nadpovprečno veliko ledu je bilo na posameznih območjih, še posebej ob arhipelagu severno od Kanade.

Slika 4. Ledeni morski pokrov avgusta 2018. Roza črta označuje rob povprečne avgustovske površine ledu v obdobju 1981–2010 (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).

Figure 4. Sea-ice cover for August 2018. The pink line denotes the climatological ice edge for August for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)

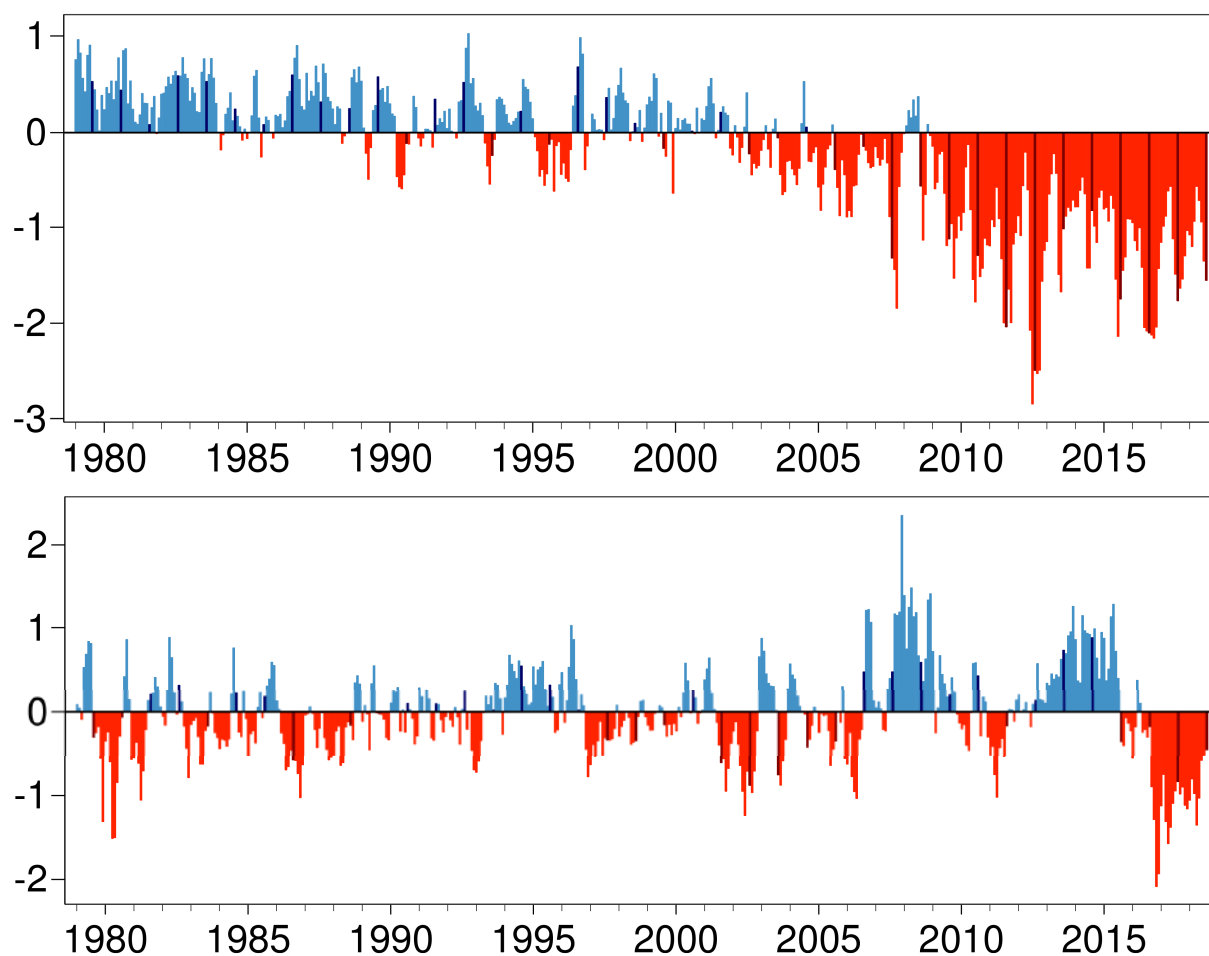

Slika 5. Odklon temperature v avgustu 2018 od avgustovskega povprečja obdobja 1981–2010 (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).

Figure 5. Surface air temperature anomaly for August 2018 relative to the August average for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)

Antarktični morski ledeni pokrov je bil skromnejši kot običajno. Na številnih območjih ni segal tako daleč proti severu kot je avgusta običajno. Še posebej je bilo to očitno na severu in vzhodu Weddellovega morja.

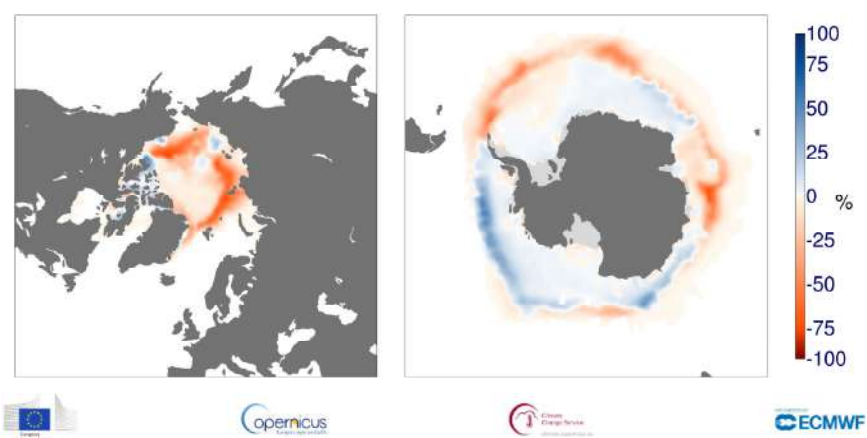
Južno od roba morskega ledu je bil ledeni pokrov nadpovprečen, še posebej v Bellingshausenovem in Amundsenovem ter Rossovem morju.

Slika 6. Odklon z morskim ledom pokritega Arktičnega (zgoraj) in Antarktičnega (spodaj) območja v obdobju od januarja 1979 do avgusta 2018 v primerjavi s povprečjem za ustrezne mesece v obdobju 1981–2010 v milijonih km². Temnejši stolpci označujejo avgustovske odklone (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).

Figure 6. Area of the Arctic (upper) and Antarctic (lower) covered by sea-ice, for the period January 1979 to August 2018, shown as monthly anomalies relative to 1981–2010. The darker coloured bars denote the August values.

Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)

Slika 7. Odklon ledenega morskega pokrova v avgustu 2018 od avgustovskega povprečja obdobja 1981–2010 (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).

Figure 7. Sea-ice cover anomaly for August 2018 relative to the August average for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)